

MEMO

Onderwerp:
Broekkant 44 Budel

's Hertogenbosch,
27 oktober 2013

Van:
Henk Ullenbroeck

Afdeling:
Divisie M&R Den Bosch

Aan:
Arjan Evers

Projectnummer:
B02012.000370.300

Opgesteld door:
Henk Ullenbroeck

Ons kenmerk:
:

Kopieën aan:

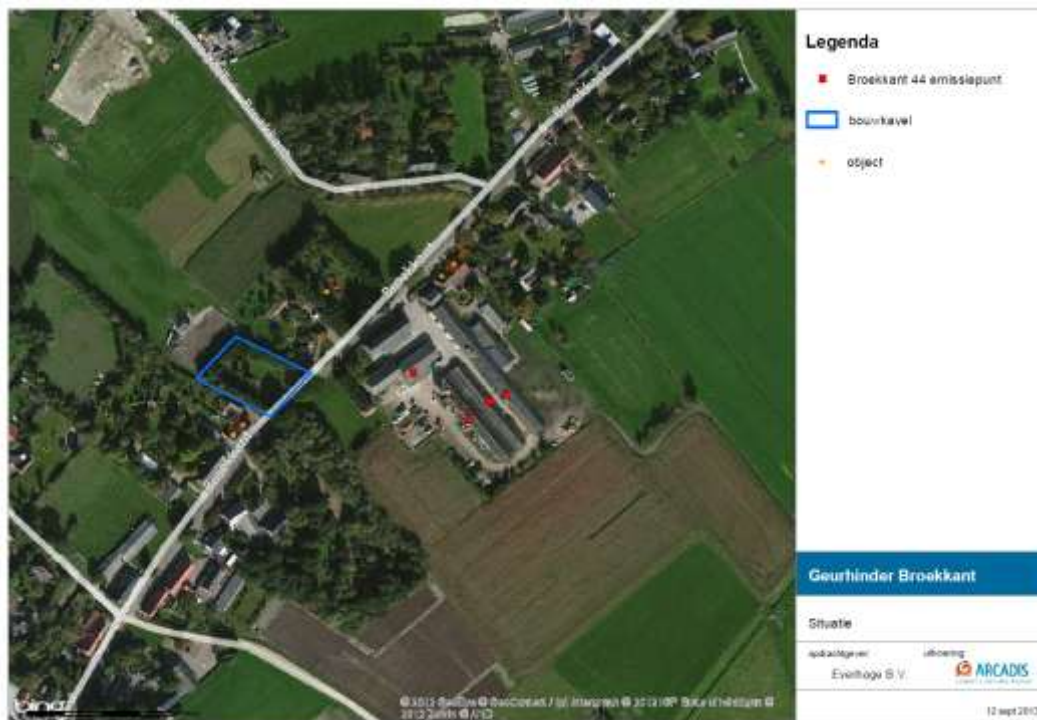
DIVISIE MILIEU & RUIMTE

Inleiding

Everhage B.V. is van plan om aan de Broekkant te Budel (gemeente Cranendonck) woningbouw te realiseren in het kader van de Ruimte voor Ruimte regeling. Het beoogde perceel is gelegen in het buitengebied van de gemeente Budel. De gemeente Cranendonck heeft in haar Visie Bebouwingsconcentraties aangegeven de beoogde kavel geschikt te vinden voor een ruimte voor ruimte woning. Zij heeft inmiddels ook een positief principebesluit genomen daartoe.

De ligging van het perceel is weergegeven op afbeelding 1. Tegenover het perceel is een intensieve veehouderij gelegen aan de Broekkant 44, welke een belemmering kan vormen voor de te ontwikkelen woning, in het kader van de Wet geurhinder en veehouderijen. Hierbij is zowel de individuele geurbelasting veroorzaakt door de veehouderij (voorgrondbelasting) van belang als ook cumulatieve belasting door deze en andere veehouderijen in de omgeving (achtergrondbelasting). De woning mag alleen gebouwd worden indien er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ten aanzien van geurhinder en indien de bestaande rechten van de veehouderij aan de Broekkant 44 niet worden aangetast.

Aan ARCADIS is gevraagd de situatie ten aanzien van geurhinder op het beoogde perceel te onderzoeken en te bepalen of woningbouw op het beoogde perceel binnen de wettelijke kaders mogelijk is.

Wet geurhinder en veehouderij

Op 1 januari 2007 is de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) in werking getreden. Deze wet bevat standaardnormen voor de geurbelasting van intensieve veehouderijen op geurgevoelige objecten. Daarnaast biedt deze wet aan gemeenten de mogelijkheid om af te wijken van de in de wet gestelde geurnormen. Met een eigen geurbeleid kan de gemeente maatwerk per gebied leveren. De gemeente Cranendock, onderdeel van het zogenaamde concentratiegebied, heeft voor het gebied waarin het perceel gelegen is geen afwijkende normstelling vastgesteld.

De vaste wettelijke norm voor geurgevoelige objecten in concentratiegebieden is voor de vergunningverlening voor veehouderijen als volgt:

- Binnen de bebouwde kom maximaal 3,0 odour units per kubieke meter lucht.
- Buiten de bebouwde kom maximaal 14,0 odour units per kubieke meter lucht.

De normen ten aanzien van maximale geurbelasting (=voorgrondbelasting) gelden alleen voor diersoorten waarvoor een zogenaamde geuremissiefactor is opgenomen in de Regeling geurhinder en veehouderij. Voor diersoorten zonder geuremissiefactor geldt een vaste afstand, ongeacht het aantal dieren binnen de veehouderij.

Deze wettelijke vaste afstand is:

- Binnen de bebouwde kom tenminste 100 meter.
- Buiten de bebouwde kom tenminste 50 meter.

Zoals gemeld is het perceel gelegen in het buitengebied en in een concentratiegebied.

Omgekeerde werking

De geurnormen dienen in de eerste plaats voor de vaststelling van de vraag of voor een veehouderij een milieuvergunning kan worden verleend. In de praktijk gelden deze niet alleen voor de verlening van de milieuvergunning, maar spelen ook een rol bij de beoordeling van de vraag of een bepaalde geurgevoelige bestemming kan worden gelegd binnen de geurcontouren van een bestaande veehouderij. Deze zogenaamde 'omgekeerde werking' heeft dus betrekking op ruimtelijke ordeningsbesluiten, zoals bestemmingsplannen en ontheffingen. Uitgaande van een veehouderij kan op deze manier bepaald worden op welke afstand een geurgevoelig object een hoeveelheid geurbelasting zal ondervinden, wat in de vraagstelling de 'geurbelastingscontour' of 'geurhindercontour' wordt genoemd. Vaste rechtspraak bij dit soort besluiten is dat door de nieuwe bestemmingen de bestaande veehouderijen niet in hun ontwikkelingsmogelijkheden mogen worden beperkt.

In beginsel dient bij het vaststellen van een bestemmingsplan het agrarische bouwblok als uitgangspunt voor het meten van de geurbelastingscontouren te worden genomen. Het kan echter ook zo zijn dat het bedrijf zijn bouwblok niet in zijn geheel kan benutten voor de realisatie van emissiepunten, bijvoorbeeld door de aanwezigheid van geurgevoelige objecten. Uit de jurisprudentie blijkt dat men dan mag uitgaan van de grens van de bebouwing, een benutbaar deel van het bouwblok of een bestaand emissiepunt.

Aanvaardbaar woon- en leefklimaat

Bij de nieuwe bestemmingen moet verder sprake zijn van een "aanvaardbaar woon- en leefklimaat". In de memorie van toelichting op de Wgv is verwoord dat geurhinder tot (over)last van omwonenden leidt, en dat in geval van een "aanvaardbaar woon- en leefklimaat" dit niet het geval is.

Bij de beoordeling van het leefklimaat wordt uitgegaan van de achtergrondbelasting ten aanzien van geurhinder. Dit is de cumulatieve geurbelasting veroorzaakt door alle veehouderijen in de omgeving tezamen. In bijlage 6 en 7 van de Handreiking Wgv is een classificatie opgenomen waarin de achtergrondbelasting voor geurhinder in odeur-units wordt vertaald in een beoordeling van het leefklimaat. Deze is overgenomen in tabel 1.

Achtergrondbelasting Geur in Ou/m ³	Mogelijke kans op geurhinder (%)	Beoordeling Leefklimaat
1-3	< 5	Zeër goed
4-8	5-10	Goed
9-13	10-15	Redelijk goed
14-20	15-20	Matig
21-28	20-25	Tamelijk slecht
29-38	25-30	Slecht
39-50	30-35	Zeër slecht
51-65	35-40	Extreem slecht

Tabel 1: Classificatie woon- en leefklimaat (achtergrondbelasting)

In tabel 2 is de beoordeling van het leefklimaat overgenomen voor de voorgrondbelasting.

Voorgrondbelasting Geur in Ou/m ³	Mogelijke kans op geurhinder (%)	Beoordeling Leefklimaat
1-1.5	< 5	Zeer goed
1.5-3.7	5-10	Goed
3.8-6.5	10-15	Redelijk goed
6.6-10	15-20	Matig
10-14	20-25	Tamelijk slecht
14-19	25-30	Slecht
19-25	30-35	Zeer slecht
25-33	35-40	Extreem slecht

Tabel 2: Classificatie woon- en leefklimaat (voorgondbelasting)

Het is aan een gemeente om een weloverwogen afweging te maken over het acceptabel zijn van een bepaald niveau van geurhinder. Bovenstaande classificaties geven daarvoor een handreiking.

Vergunde situatie en bedrijfsontwikkelplan (BOP)

De gegevens uit de vergunning van de veehouderij aan de Broekkant 44 zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Rav-code	Omschrijving	Aantal dierplaatsen	Ou-factor	Geuremissie in Ou's
D3.2.1.1	vleesvarkens	2040	23	46920
A6	vleestieren 6-24 mnd	50	35,6	1780

Tabel 3: Emissie geur, vergunning

De veehouderij voldoet op basis van de vergunning niet aan de eisen van het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij (het Besluit Huisvesting). Dat betekent dat genoemde dieraantallen niet meer gehouden mogen worden zonder emissie-reducerende maatregelen. In het kader het Actieplan Ammoniak heeft het bedrijf daarom op 31 maart 2010 een bedrijfsontwikkelplan (BOP) opgesteld en ingediend om in aanmerking te komen voor het gedoogbeleid. Het bedrijf valt onder categorie C2 van het Actieplan Ammoniak. Dat betekent dat het bedrijf heeft aangegeven voor 1 januari 2020 het houden van vleesvarkens en vleeskalveren te beëindigen en vanaf 1 januari 2013 emissie-reducerende maatregelen te treffen. De maatregelen betreffen het houden van minder dan de in de vergunning aangegeven aantal dieren en dat er minder vaak dieren gehouden worden dan volgens de vergunning mogelijk zou zijn (minder rondes). Een en ander heeft ook invloed op de geuremissie. Door het houden van minder dieren zal de geuremissie lager zijn dan volgens de vergunning. Het doorvoeren van de maatregel "minder rondes" heeft (rekenkundig) geen effect op de geurhinder aangezien de geurbelasting wordt berekend als een maximale concentratie; dat maximum zal weliswaar minder

vaak gehaald worden maar dit heeft (rekenkundig) dan geen effect. De emissies conform het BOP zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Rav-code	Omschrijving	Aantal dierplaatsen	Ou-factor	Geuremissie in Ou's
D3.2.1.1	vleesvarkens	1406	23	32338

Tabel 4: Emissie geur, BOP

Berekeningen

De geurhinderberekeningen zijn uitgevoerd voor zowel de vergunde situatie van Broekkant 44 als de situatie conform het BOP. De emissies conform het BOP zijn naar rato verdeeld over de emissiepunten welke in de vergunning zijn aangegeven. De vleeskalverstal (meest noordwestelijk gelegen) is hierbij buiten beschouwing gelaten, aangezien er volgens het BOP geen vleeskalveren meer gehouden worden. De geurhinderberekeningen zijn uitgevoerd met het wettelijk voorgeschreven programma Vstacks-gebied. Voor de bepaling van de geurhindercontouren van Broekkant zijn de rekenresultaten uit Vstacks verwerkt in een Geografisch Informatie Systeem en geïnterpoleerd tot contouren. Bij de berekening van de achtergrondbelasting zijn, naast de emissie van Broekkant 44 de emissies van alle veehouderijen binnen 3 km van het beoogde ontwikkelkavel meegenomen (bron BVB provincie Noord-Brabant, 2013).

Resultaten

Omgekeerde werking

Op de kaart in bijlage 1 van deze memo zijn de geurhindercontouren van Broekkant 44 conform vergunning en BOP weergegeven. In beide gevallen is er sprake van dat het bedrijf qua ontwikkelingsmogelijkheden op het gebied van de maximaal te vergunnen geurhinder al belemmerd wordt door meerdere bestaande woningen. Dat betekent dat het bedrijf niet kan schuiven met emissiepunten in de richting van het beoogde woningbouwperceel aangezien daarmee de geurbelasting op bestaande overbelaste objecten verder zou toenemen (met name op Broekkant 49 en 51). Dat betekent dat het bedrijf in westelijke richting "op slot" zit en dat toekomstige woningbouw op de beoogde locatie geen (verdere) belemmering vormt voor het bedrijf een de Broekkant 44. Vanuit de omgekeerde werking zijn er dus geen problemen te verwachten.

Achtergrondbelasting

Op de eerste kaart in bijlage 2 van deze memo is de achtergrondbelasting ten aanzien van geurhinder weergegeven op basis van de vergunning van Broekkant 44 (en de omliggende bedrijven). Het leefklimaat op het perceel is matig tot redelijk goed. In het algemeen wordt een achtergrondbelasting met de classificatie "matig" of beter gezien als een acceptabel woon en leefklimaat in het buitengebied. Het geurhinderpercentage van maximaal 20% komt overeen met een voorgrondbelasting van maximaal 10 ou, ruim lager dan de standaardnorm voor het buitengebied van 14. Ook de ontwerp Verordening Ruimte van de provincie Noord-Brabant (najaar 2013) gaat er vanuit dat dergelijke waarden acceptabel zijn.

Op een tweede kaart in bijlage 2 is de achtergrondbelasting weergegeven op basis van het BOP voor Broekkant 44 (en omliggende bedrijven). De situatie op het perceel ten aanzien achtergrondbelasting

van geurhinder wordt dan als redelijk goed tot goed beoordeeld en kan daarmee zeker als acceptabel beschouwd worden.

Voorgrondbelasting

Zoals op de kaartjes met de achtergrondbelasting te zien is wordt deze voor het merendeel bepaald door één dominante bron, Broekkant 44. Aangezien volgens de bijlagen bij de Wgv in dergelijke gevallen de voorgrondbelasting maatgevend is voor de te ervaren geurhinder is ook de voorgrondbelasting gegenereerd vanuit Broekkant 44 afzonderlijk berekend en beoordeeld. Het resultaat is weergegeven op de twee kaarten in bijlage 3 van deze memo.

De voorgrondbelasting berekend op basis van de vergunde situatie voor Broekkant 44 levert een beoordeling van het leefklimaat ten aanzien van geurhinder op van slecht tot tamelijk slecht. Dit zal in het algemeen als niet aanvaardbaar beoordeeld worden. De voorgrondbelasting op basis van het BOP levert een beoordeling “matig” op voor vrijwel het gehele perceel. Hoewel de geurbelasting wat hoger is dan in het algemeen gewenst is ook deze waarde als acceptabel te beschouwen; de Wgv gaat standaard uit van een geurnorm van 14 voor het buitengebied en deze norm wordt op het perceel niet overschreden. De wetgever beoordeelt de situatie daarmee als acceptabel, de gemeente zou dat dus ook kunnen doen.

Conclusies

De conclusie is dat e.e.a. als aanvaardbaar kan worden beschouwd door de gemeente:

- De ontwikkeling van de bouwkaavel leidt niet tot een aantasting van de rechten van de veehouderij aan Broekkant 44
- Het woon- en leefklimaat op basis van de achtergrondbelasting is minimaal matig maar overwegend beter dan dat. Voor een situatie in het buitengebied is dat afweegbaar. Het past ook binnen de normen uit de concept Verordening ruimte 2014.
- De voorgrondbelasting is hoog op basis van de vergunde situatie, maar ook weer “aanvaardbaar” op basis van het BOP.

BOP

De veehouder aan de Broekkant 44 heeft in het BOP aangegeven gebruik te maken van het gedoogbeleid en op termijn (2020) te willen stoppen met het houden van varkens. Op basis van het BOP is de geursituatie van het te ontwikkelen bouwkaavel als acceptabel te beschouwen en te verdedigen. De verwachting is dat uiterlijk 2020 de situatie verder zal verbeteren en dan goed of zeer goed zal zijn. Het enige risico is dat de veehouder aan de Broekkant 44 terugkomt op zijn beslissing op termijn te stoppen. In dat geval zal hij hoe dan ook emissie-reducerende maatregelen moeten nemen ten aanzien van de emissie van ammoniak. Hoewel het niet noodzakelijkerwijs zo is, gaan deze maatregelen in het algemeen gepaard met een reductie in geuremissie. De kans dat daarmee een situatie terugkeert vergelijkbaar met de vergunde situatie is erg klein. De situatie conform het BOP zal een dergelijke werkelijkheid eerder benaderen.

Samenvatting

- de ontwikkeling van de bouwka­vel leidt niet tot een aantasting van de rechten van de veehouderij aan de overzijde
- het woon- en leefklimaat is op basis van de achtergrondbelasting matig (deel bouwka­vel bij veehouderij), redelijk goed vanaf midden bouwka­vel. Voor een situatie in het buitengebied is dat afweegbaar. Het past ook binnen de normen uit de concept Verordening ruimte 2014. De ontwikkeling op basis van het BOP laat zien dat de geurbelasting verder afneemt
- De geurhinder op basis van de voorgrondbelasting (1 dominante bron) is hier relevant, omdat de nabijgelegen veehouderij maatgevend is voor de kans op hinder. Die is hoog uitgaande van de vergunde situatie (slecht of tamelijk slecht woon- en leefklimaat). Uitgaande van de BOP is er sprake van een matig woon- en leefklimaat. Weer passend binnen de provinciale normen in de ontwerp Verordening.
- De aanvaardbaarheid van de geurbelasting is iets dat door de gemeenteraad afgewogen kan worden. De ontwikkeling van de veehouderij (afbouw), de aard van het gebied (menging wonen en veehouderij in het buitengebied), de classificatie zoals opgenomen in de toelichting in de Wet geurhinder en veehouderij en de normen in de ontwerp Verordening ruimte 2014 bieden goede argumenten om dit te waarderen als een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Bijlage 1 Geurhindercontouren veehouderij Broekkant 44, vergund en BOP (1 kaart)

Legenda

■ Broekkant 44 emissiepunt

geurhindercontouren

○ geurhindercontour 14 ou
op basis vergunning

○ geurhindercontour 14 ou
op basis BOP

□ bouwkael

● object

Geurhinder Broekkant

Geurhindercontouren 14 ou

opdrachtgever:

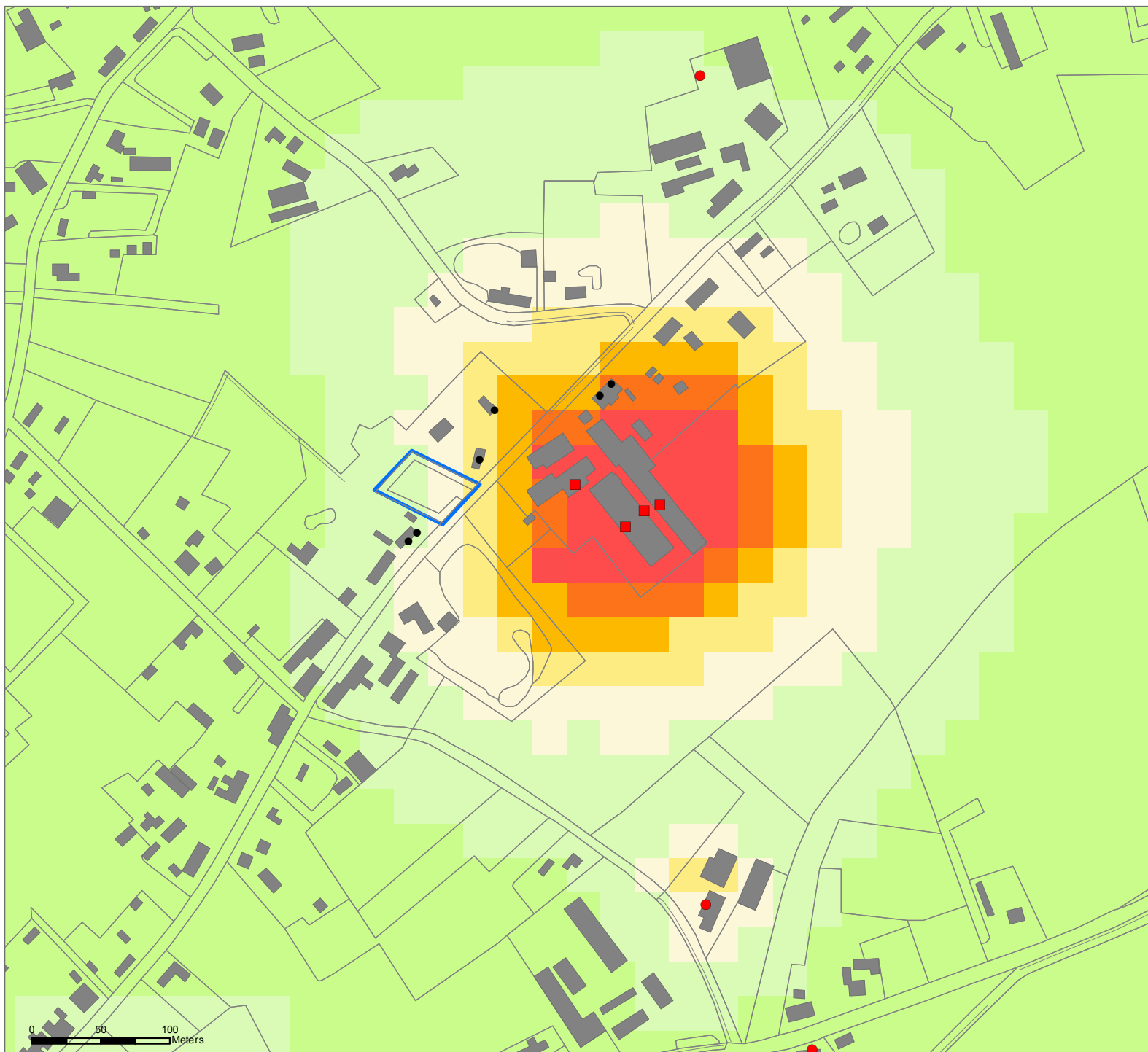
Everhage B.V.

uitvoering:

 ARCADIS
VEGETATION - LAND - WATER - STRUKTUUR

24 okt 2013

Bijlage 2 Achtergrondbelasting inclusief geurbelasting veehouderij Broekkant 44, vergund en BOP
(2 kaarten)

Legenda

- Broekkant 44 emissiepunt
- overig veehouderijbedrijf

beoordeling leefklimaat op basis van de achtergrondbelasting ten aanzien van geurhinder

- zeer goed
- goed
- redelijk goed
- matig
- tamelijk slecht
- slecht
- zeer slecht
- extreem slecht

□ bouwkael

- voor geurhinder gevoelig object

Geurhinder Broekkant

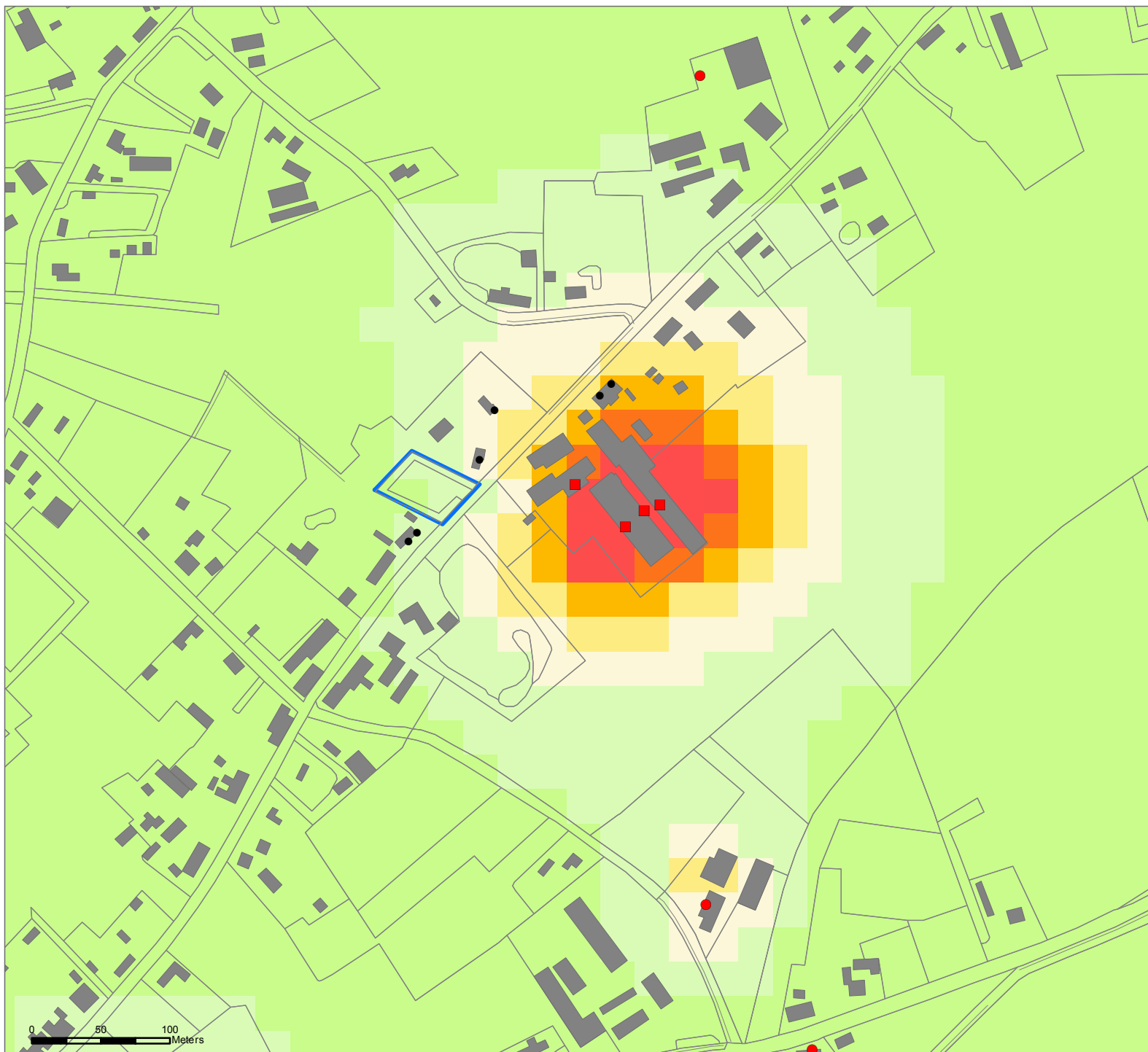
Beoordeling leefklimaat op basis van de achtergrondbelasting ten aanzien van geurhinder

- situatie op basis vergunning Broekkant 44

opdrachtgever:
Everhage B.V.

uitvoering:
 ARCADIS
VIRIDITATIS ZONNEN STRAAT 1

24 okt 2013

Legenda

- Broekkant 44 emissiepunt
- overig veehouderijbedrijf

beoordeling leefklimaat op basis van de achtergrondbelasting ten aanzien van geurhinder

- zeer goed
- goed
- redelijk goed
- matig
- tamelijk slecht
- slecht
- zeer slecht
- extreem slecht

▭ bouwkaavel

- voor geurhinder gevoelig object

Geurhinder Broekkant

Beoordeling leefklimaat op basis van de achtergrondbelasting ten aanzien van geurhinder

- situatie op basis BOP
Broekkant 44

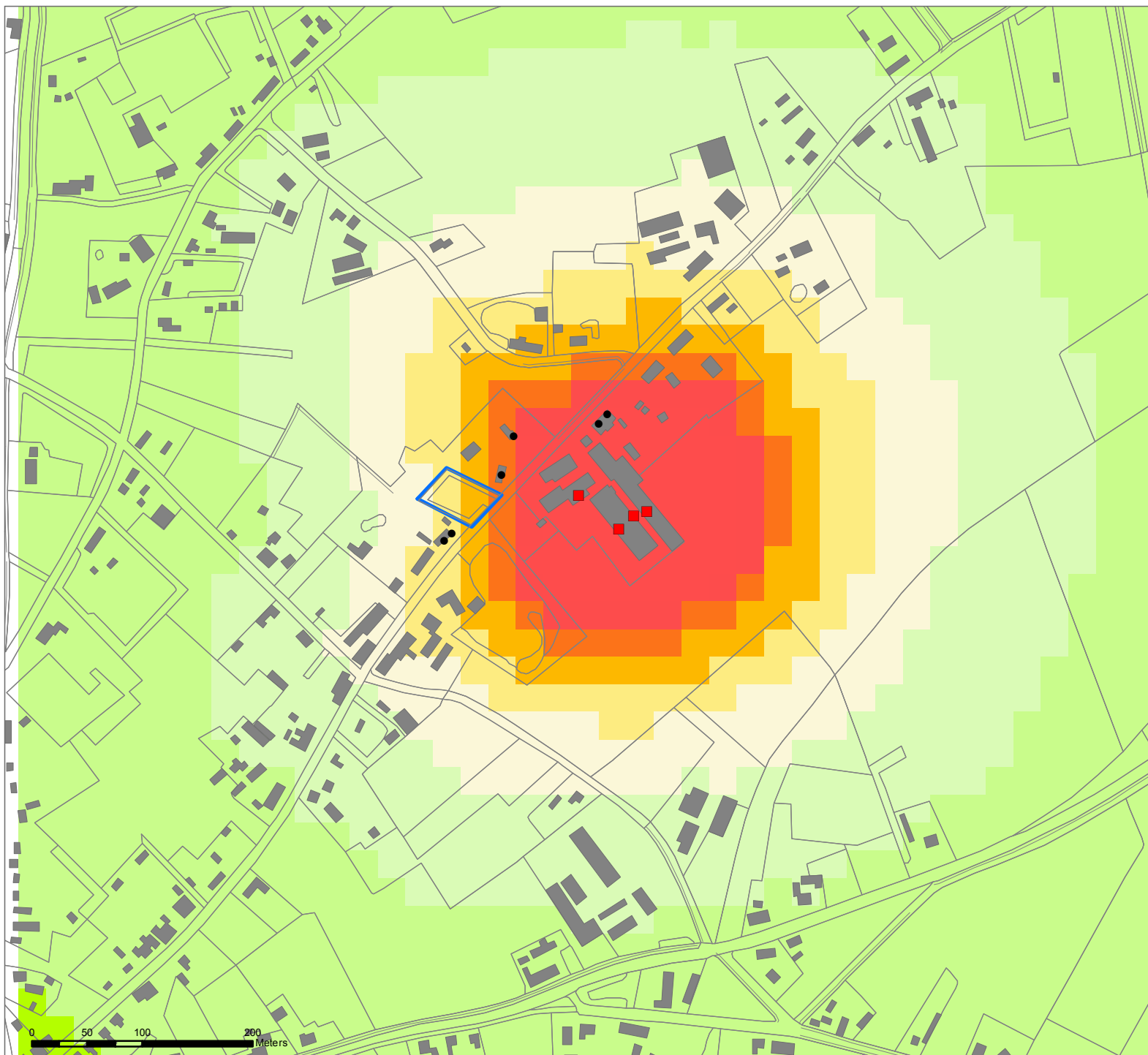
opdrachtgever:
Everhage B.V.

uitvoering:

VERBODEN TOEGANG VERBODEN TOEGANG

24 okt 2013

Bijlage 3 Voorgrondbelasting geurbelasting veehouderij Broekkant 44, vergund en BOP
(2 kaarten)

Legenda

■ Broekkant 44 emissiepunt

beoordeling leefklimaat op basis van de voorgrondbelasting ten aanzien van geurhinder

■ zeer goed

■ goed

■ redelijk goed

■ matig

■ tamelijk slecht

■ slecht

■ zeer slecht

■ extreem slecht

• voor geurhinder gevoelig object

□ bouwkael

Geurhinder Broekkant

Beoordeling leefklimaat op basis van de voorgrondbelasting ten aanzien van geurhinder

- situatie op basis vergunning Broekkant 44

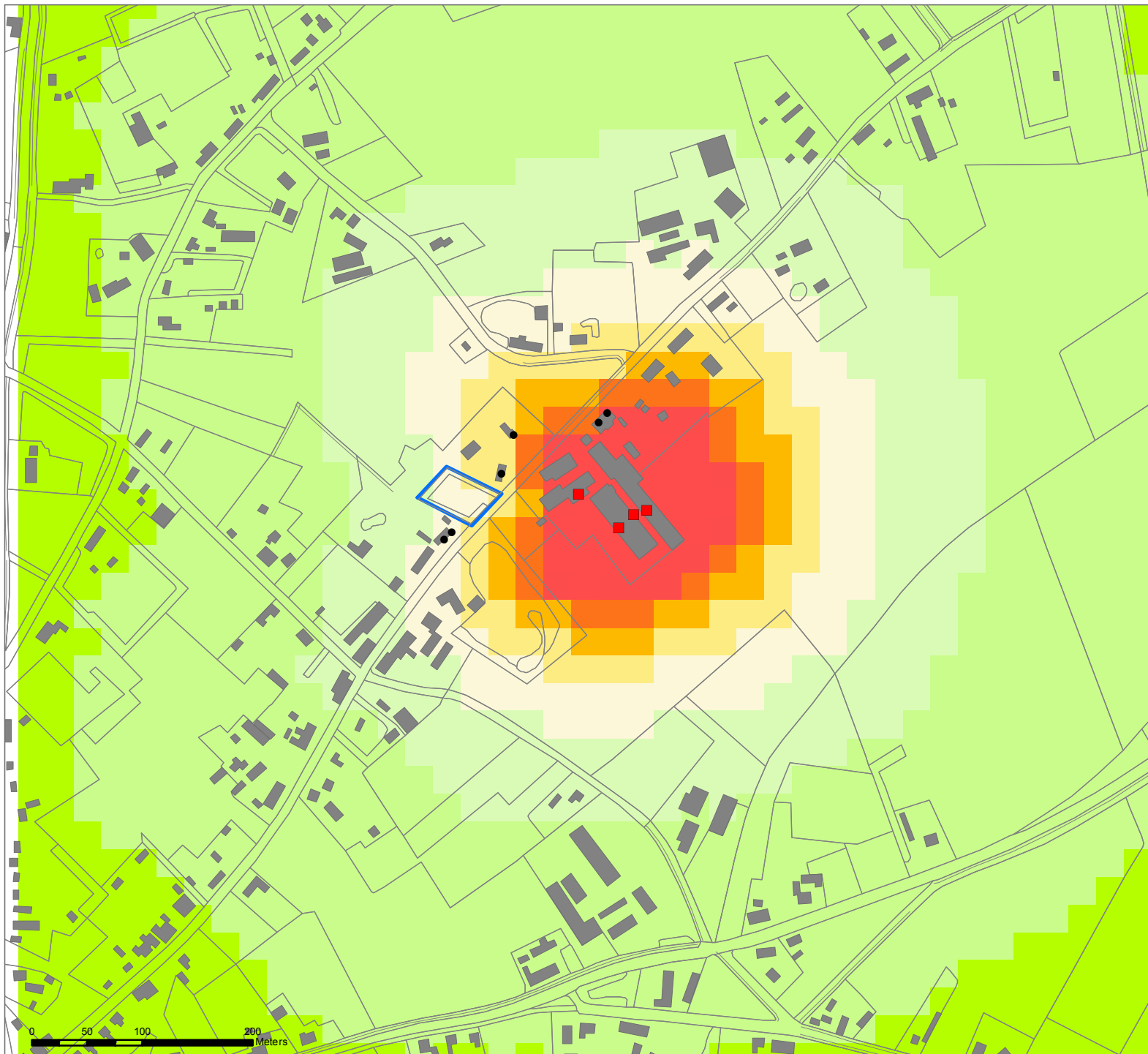
opdrachtgever:

Everhage B.V.

uitvoering:

 ARCADIS
VIRIDITATIS ZONIT KANON SIKKENS

24 okt 2013

Legenda

■ Broekkant 44 emissiepunt

beoordeling leefklimaat op basis van de voorgrondbelasting ten aanzien van geurhinder

■ zeer goed

■ goed

■ redelijk goed

■ matig

■ tamelijk slecht

■ slecht

■ zeer slecht

■ extreem slecht

• voor geurhinder gevoelig object

□ bouwkael

Geurhinder Broekkant

Beoordeling leefklimaat op basis van de voorgrondbelasting ten aanzien van geurhinder

- situatie op basis BOP
Broekkant 44

opdrachtgever:

Everhage B.V.

uitvoering:

 ARCADIS
VIRIDIANUM 2007 KANALISATIE

24 okt 2013

Bijlage 4 Parameters berekeningen

Broekkant 44, vergund

IDNR	X	Y	ST-HOOGTE	GEMGEBH	ST-BINDIAM	ST-UITTREE	E-VERGUND	E-MAXVERG	DOSSIERNR
1001	169156	365919	3.7	2.88	0.45	4	16560	16560	stal A
1002	169144	365915	4.05	3.28	0.45	4	16560	16560	stal B
1003	169130	365903	3.7	2.88	0.45	4	13800	13800	stal C
1004	169094	365933	1.5	3.2	0.5	0.4	1780	1780	stal E

Broekkant 44, BOP

DNR	X	Y	ST-HOOGTE	GEMGEBH	ST-BINDIAM	ST-UITTREE	E-VERGUND	E-MAXVERG	DOSSIERNR
1	169156	365919	3.7	2.88	0.45	4	11408	11408	stal A
2	169144	365915	4.05	3.28	0.45	4	11408	11408	stal B
3	169130	365903	3.7	2.88	0.45	4	9522	9522	stal C